

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1024/2023
17.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Дејана Панића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Дејана Панића, адвоката Бојана Димитријевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К. 33/22 од 24.02.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 330/23 од 05.07.2023. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Дејана Панића, адвоката Бојана Димитријевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К. 33/22 од 24.02.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 330/23 од 05.07.2023. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору К. 33/22 од 24.02.2023. године, окривљени Дејан Панић, оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 330/23 од 05.07.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Дејана Панића и његовог браниоца и пресуда Вишег суда у Сомбору К. 33/22 од 24.02.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Дејана Панића, адвокат Бојан Димитријевић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног нумерише повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју образлаже наводима да противправности у кривичном поступку нема, уколико нема предвиђености дела у закону као кривичног дела, те да иста може бити искључена, (дело малог значаја, нужна одбрана, крајња нужда) због чега би дело, иако је у закону одређено као кривичног дело, изгубило карактер кривичног дела. Приликом решавања случајева у пракси питање противправности се, када су испуњени сви елементи бића кривичног дела, своди на негативну констатацију да не постоје основи који искључују противправност. У конкретном случају, објективни елемент општег појма кривичног дела – противправност (не постоје основи који искључују противправност) у оптужници није назначен.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости, по налажењу овог суда не могу се прихватити као основани, а из следећих разлога:

Кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика чини онај ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су прогледани за опојне дроге.

Радња извршења кривичног дела из члана 246. став 1. Кривичног законика садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у производњи, преради, продаји или нуђењу на продају опојних дрога, као и у куповању, држању или преношењу ради продаје опојних дрога, а учинилац мора поступати неовлашћено.

Полазећи од наведеног, а како из изреке побијане првостепене пресуде произлази да је окривљени, критичном приликом, био способан са схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела и хтео његово извршење и да је његово дело забрањено, неовлашћено производио и држао ради продаје опојну дрогу канабис – марихуану, која је Правилником о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник Републике Србије“ број 38/19 од 08.06.2019. године) проглашена за опојну дрогу, а у време, месту и на начин ближе опредељен у изреци, по налажењу Врховног суда, јасно произилазе сви битни и то како објективни (неовлашћено производио и држао ради продаје опојну дрогу –

канабис - марихуану) тако и субјективни елементи (урачунљивост, умишљај и свест о забрањености дела) кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим првостепеном пресудом, која је потврђена другостепеном пресудом.

Сходно изнетом, из чињеничног описа изреке побијане пресуде, а насупрот наводима захтева, произилазе сва законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, како објективна, тако и субјективна, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, а поред осталих и противправност, имајући у виду пре свега чињеницу да је у изреци пресуде наведено да је окривљени неовлашћено производио и држао ради продаје опојну дрогу канабис – марихуану, а био је свестан да је његово дело забрањено, а што је и хтео.

При томе, Врховни суд указује и да изрека правноснажне пресуде не треба да садржи „негативну констатацију да не постоје основи који искључују противправност“, како то бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости указује, јер радње које је окривљени предузео, односно за које је оглашен кривим изреком правноснажне пресуду, су радње које су прописане у закону као кривично дело из члана 246. став 1.КЗ, а само уколико постоји неки од основа који искључују противправност (дело малог значаја, нужна одбрана, крајња нужда), исти могу представљати саставни део изреке пресуде.

Поред наведеног, бранилац окривљеног, образлажући повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводи и да је окривљеном стављено на терет да је „... неутврђеног дана са њих обрао цветове, осушио их и измрвио на који начин је произвео опојну дрогу марихуану...“, а да у Правилнику о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци, који је саставни део Закона о психоактивним контролисаним супстанцама, се налазе три листе које садрже опојне дроге, а да ни на једној од наведених листа се не налази опојна дрога „марихуана“, због чега она не може бити предмет радње кривичног дела.

На наведену повреду закона, са истим образложењем одбрана окривљеног указивала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе, у образложењу пресуде на страни 3, став 3, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости и то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Међутим, наведену повреду закона образлаже наводима којима оспорава стручност лица које је у име државног органа вршило вештачење, јер је вршено макроскопско и микроскопско вештачење, које није обухваћено наредбом о вештачењу, већ је наредбом одређено само физичко - хемијско вештачење. Такође, бранилац наводи и да је вештачење од стране НЦКФ МУП-а РС обављено методом за коју тај орган нема акредитацију издату од Акредитационог тела Србије и то за методу гасне хроматографије са масеном спектрометријом. Даље се наводи да на налазу и мишљењу судског вештака др Влашкалић Живка суд није могао заснивати пресуду, јер начин добијања уља из биљке канабис никако не спада у стручно знање вештака судске психијатрије.

На описани начин, иако се бранилац формално позива на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а која повреда је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, исти у суштини оспорава чињенично стање утврђено у побијаним правноснажним пресудама, износећи сопствену оцену изведених доказа, сопствено виђење одлучних чињеница које из тих доказа произилазе, супротно оцени, чињеничним утврђењима и закључцима суда изнетим у побијаним пресудама, оспоравајући доказну вредност налаза и мишљења вештака др Влашкалић Живка и записника о вештачењу Национално криминалистичко-техничког центра МУП-а РС, чиме указује на повреду закона из члана 440. ЗКП. Поред изнетог, на повреду закона из члана 440. ЗКП бранилац окривљеног указује и наводима којима оспорава доказе везано за начин паковања опојне дроге и чињеницу да су биљке заиста одузете од окривљеног.

Поред изнетог, бранилац указује и образлаже повреде закона из члана 16. и 451. ЗКП.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, као и повреде закона из члана 16. и 451. ЗКП, сходно одредбама члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Дејана Панића, адвоката Бојана Димитријевића у напред наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић